

**FŐVÁROSI VÁLASZTÁSI
BIZOTTSÁG**

1052 Budapest Városház u. 9-11.
Telefon: 327-1644

A Fővárosi Választási Bizottság a

209/2019. (IX. 30.) FVB számú határozatával

a dr. László Imre (a továbbiakban: Fellebbező) Budapest Főváros XI. kerület Helyi Választási Bizottság 230/2019. (IX.24.) számú határozata ellen benyújtott fellebbezés tárgyában 6 igen egyhangúlag, a következő határozatot hozta:

A Fővárosi Választási Bizottság az elsőfokú határozatot megváltoztatja, és a kifogást elutasítja.

A határozat ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, a meghozataltól számított három napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben, vagy elektronikus dokumentumként a Fővárosi Ítéltáblához címzett felülvizsgálati kérelmet nyújthat be a Fővárosi Választási Bizottságnál (1052 Budapest V. kerület, Városház u. 9-11., e-mail: FVB@budapest.hu) úgy, hogy az legkésőbb 2019. október 3-án (csütörtök) 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

I n d o k o l á s

dr. László Imre 2019. szeptember 27-én 10 óra 39 perckor elektronikus úton fellebbezést nyújtott be a XI. kerületi HVB 230/2019. (IX.24.) határozata ellen.

A támadott HVB határozat alapjául a Mi Hazánk Mozgalom jelölőszervezet által a XI. kerületi HVB-hez 2019. szeptember 23-án 20 óra 33 perckor elektronikus úton benyújtott kifogás szolgált. A kifogást a Momentum Mozgalom, a Demokratikus Koalíció, a Magyar Szocialista Párt, a Párbeszéd Magyarországért Párt, a Lehet Más a Politika és a Jobbik Magyarországért Mozgalom jelölőszervezetek jogsértésével szemben nyújtották be. Kifogástevő által sérelmezett kijelentésben az szerepel, hogy „Az újbudai ellenzék polgármesterjelöltje dr.

László Imre”, valamint a 6 érintett ellenzéki párt képviselőjelöltjei is azt a kifejezést használják plakátjaikon, hogy „Az ellenzék képviselőjelöltje.”

Kifogástevő szerint ez a kifejezés megtévesztő, valótlan tényállítás, hiszen több más ellenzéki párt is van, melyek nem támogatják ezeket a jelölteket, saját jelölteket indítanak. Példaként említi Kubinyi Tamást a Mi Hazánk Mozgalom, a MIÉP és az FKgP polgármesterjelöltjét, és hivatkozik arra, hogy a Mi Hazánk Mozgalomnak jelenleg is vannak ellenzéki országgyűlési képviselői. A beadványhoz bizonyítékként csatoltak két nyelvészeti szakvéleményt, valamint egy szórólapot, és a kifogásolt plakátokat ábrázoló internetes linkeket.

A kifogás a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt a választás tisztaságának megóvása, és az e) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveinek sérelmére hivatkozással került előterjesztésre. Beadványozó álláspontja szerint az érintett jelölőszervezetek megsértették a választási eljárás alapelveit, ezért kérte a HVB-t, hogy a kifogásnak adjon helyet, tiltsa el a jogsértőket a további jogsértéstől, és a valótlan állításokat tartalmazó kint lévő plakátokat, és Facebook tartalmakat távolíttassák el.

A HVB rögzítette, hogy meggyőződése szerint ellenzékinek kell tekinteni minden olyan személyt, illetve szervezetet, amely a jelenleg regnáló vezetés ellenében, azzal versengve fogalmazza meg nézeteit.

A HVB megvizsgálta a bizonyítékokat, és arra az álláspontra jutott, hogy dr. László Imre a kifogással érintett szlogenben, kétséget kizáróan kijelenti, hogy „az újbudai ellenzék polgármesterjelöltje”, amely megfogalmazás azt a látszatot kelti, hogy kivétel nélkül valamennyi ellenzéki gondolkodású személy és szervezet képviselőjében, azok támogatásával polgármester jelölt. Köztudomású ténynek tekintette, - a nyilvántartásba vett független és más jelölőszervezetek polgármester jelöltjeire tekintettel - hogy ez nem felel meg a valóságnak, így a kijelentést megtévesztőnek, tévedésbe ejtőnek minősítette.

Figyelembe véve, hogy a jogsértés kizárólag dr. László Imre polgármester jelölt érdekét szolgálja, a határozat a jelölőszervezetek számára nem tartalmaz külön kötelezést. A szlogen használatának megtiltását a HVB csak a kötelezettség elmulasztása esetén tartotta indokoltnak.

A fent kifejtett indokolás alapján a HVB a kifogásnak 230/2019. (IX.24.) számú döntésében részben helyt adott, és a rendelkező részben felszólította dr. László Imre nyilvántartásba vett polgármester jelöltet, hogy „Az újbudai ellenzék polgármesterjelöltje dr. László Imre” megtévesztő kampány szlogent pontosítsa, szüntesse meg a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjába ütköző jogszabálysértést 3 napon belül minden felületen, olyan módon, hogy abból egyértelműen kiderüljön, nem valamennyi újbudai ellenzéki személy és szervezet polgármesterjelöltje, hanem az újbudai ellenzéki személyek és szervezetek egyik polgármesterjelöltje.

A fellebbezés a jogorvoslatra nyitva álló határidőben került benyújtásra, fellebbező érintettségét megfelelően igazolta, tekintettel arra, hogy a sérelmezett határozat az ő jogsértésére alapozottan, rá vonatkozóan állapított meg szankciót, és tiltotta el a további jogsértéstől.

Beadványozó a fellebbezés alapjaként a Ve. 223. § (3) bekezdés a) és b) pontjában foglaltak szerint a téves mérlegelést és a jogszabálysértést jelölte meg.

Véleménye szerint a HVB határozata megsértette a Ve. 43. § (1) bekezdésében foglalt, a tényállás tisztázásának kötelezettségét előíró szabályt, emellett a határozat sérti a kampányban széles alkotmányos védelmet élvező véleménynyilvánításhoz fűződő alapjogát, így a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjában foglalt alapelveket. Ezen túlmenően megítélése szerint a HVB tévesen mérlegelte a bizonyítékokat, mivel az általa használt „szlogen” nem sérti a Ve. előírásait.

Fellebbező rögzíti, hogy a HVB határozata amiatt állapított meg állítólagos jogsértést, és tiltotta el a további jogsértéstől, mert az őt, dr. László Imrét népszerűsítő választási plakátokon „Az újbudai ellenzék polgármesterjelöltje, dr. László Imre” felirat olvasható.

Véleménye szerint megalapozatlan a HVB határozatának azon eleme, amely szerint a fenti megfogalmazás „azt a látszatot kelti, hogy kivétel nélkül valamennyi ellenzéki gondolkodású személy támogatásával” indul. Álláspontja szerint a következtetés már önmagában jogsértő, hiszen a jogalkalmazásra előírt józan ész alapján nyilvánvaló, hogy fogalmilag kizárt az olyan jelölt, akit valamennyi „ellenzéki gondolkodású személy” támogatna, ezt a következtetést az ő terhére róni jogsértő, ez az értelmezés nem következik a sérelmezett kijelentésből. Szerinte a szlogen csupán annyit állít, hogy ő az újbudai ellenzék polgármesterjelöltje. Nem állította, hogy az egyetlen jelölt, vagy „a teljes újbudai ellenzék” jelöltje lenne, csupán azt, hogy az újbudai ellenzék őt jelölte polgármesterjelöltként, ami nem tagadó állítása annak, hogy mást nem jelöltek. Megjegyzi, hogy a plakátokon fel van tüntetve valamennyi, őt jelölő és támogató jelölő szervezet, így minden választópolgár teljes mértékben áttekintheti, hogy támogatja-e a számára szimpatikus párt, avagy sem. E körben álláspontja szerint a választás tisztaságának elve nem sérülhet, és nem is állítható, hogy a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás ellenében járt volna el.

Fellebbező utal arra, hogy a bírósági gyakorlat hasonló tényállás mellett még olyan esetekben is teljesen jogszerűnek, és alapelveket nem sértőnek minősített plakát szlogeneket, mint „a település jelöltje” [Békés Megyei Bíróság Pk.21.222/2002/2. számú végzés], hiszen önmagában egy ilyen vélemény nem vezet a bíróságok szerint ahhoz a megszorító értelmezéshez, hogy a település egésze jelölte őt, vagy a településen ő az egyetlen jelölt. Kijelenti, hogy „A maiori ad minus értelmezéssel vitán felül áll, hogy az én esetemben sem lehet önmagában azt a következtetést levonni, hogy a teljes újbudai ellenzék polgármesterjelöltje lennék, amit egyébiránt soha, semmilyen felületen nem állítottam.”

Hivatkozik továbbá arra, hogy mind a Kúria, mind az Alkotmánybíróság, mind a választási bizottságok következetesek a tekintetben, hogy választási kampány során használt szlogenek, kijelentések körében a véleménynyilvánítás szabadsága rendkívül széles terjedelemben érvényesíthető, a jelöltek közötti versengés ugyanis lehetővé teszi minden fél számára, hogy álláspontját kinyilvánítsa, és arra a másik fél reagálni tudjon.

Fellebbező felhívja a 3107/2018 AB határozatot, mely szerint „Ha a megnyilatkozásnak a közügyek vitája, kiváltképp a kampány sajátosságaira tekintettel észszerűen tulajdonítható olyan jelentés, amely szerint a közlést a választók az érintett múlt- vagy politikájára, vagy a jelölt alkalmasságára vonatkozó politikai véleményként (nem pedig szó szerint) értelmezik, akkor a közéleti vita legintenzívebb szférájának szabad alakulása érdekében ebből kell kiindulni. Ez a mérlegelés tehát egyértelműen túlmutat a kijelentés elemeinek pusztán bizonyíthatósági teszttel történő vizsgálatán, és az ügy valamennyi körülményének értékelését igényli. Ha az egymásra tett kijelentések közvetlenül a közéleti szereplők politikai tevékenységére, programjára vagy közéleti hitelességére, alkalmasságára vonatkoznak, akkor – még ha kijelentő módon fogalmazták is meg őket – vélelmezhető, hogy a választópolgárok a közléseket véleményként értékelik. Kétség esetén ráadásul a mérlegelés arra is támaszkodhat, hogy egyes részletek tényszerű cáfolatára a kampányban széles körű lehetőség nyílik.”

A határozat kiemeli továbbá, hogy „a politikai vitának a választási kampány során különösen is felfokozott körében a tényállítások meghatározása nem történhet önmagában a bizonyíthatósági teszt köznapi értelemben vett automatikus alkalmazásával, azaz nem szorítkozhat kizárólag a vizsgált kijelentés szó szerinti tartalmának értékelésére. A közügyek intenzív vitájában résztvevők jogi felelősségre vonásához nem elegendő annak kimutatása, hogy a vizsgált megszólalás bizonyos elemei ténylegesen, objektív módon cáfolhatók. A vitatott kijelentés értékelését arra is figyelemmel kell elvégezni, hogy a kijelentés a választási kampány speciális szituációjában milyen valódi jelentést hordoz a kampányüzenetek címzettjei, a választópolgárok számára.”

Hivatkozik arra is, hogy az Alkotmánybíróság ezen érvrendszerét a bíróságok már a jelen választási eljárásban is következetesen érvényre juttatták, ahogy azt a Győri Ítéltábla a Pk.I.25.613-2019-2 végzésében is tette.

Fellebbező álláspontja szerint az általa kifejtettek alapján nyilvánvaló, hogy a választási plakátjain olvasható, „Az újbudai ellenzék jelöltje” felirat nem értelmezhető a HVB által kifejtett módon, de ha még úgy is lehetne, a plakáton alább minden, őt támogató jelölő szervezet feltüntetésre került, így az sem megtévesztő, sem alapvetet nem sért. Jelzi, hogy ha valaki mégis sérelmezhetőnek találná a kampányanyagok tartalmát, az AB által elvi éllel lefektetett alapjogi teszt értelmében nem alkalmasak a választási kampányban arra, hogy a jogsértő közlésként értelmezzék.

Kérte a Fővárosi Választási Bizottságot, hogy a HVB 230/2019. (IX.24.) számú határozatát változtassa meg, és a kifogást utasítsa el.

A fellebbezés az alábbiak szerint részben alapos.

A Ve. 141. § szerint ugyanis kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása, és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása, vagy ennek megkísérlése céljából.

A Ve. 43. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság a rendelkezésére bocsátott bizonyítékok alapján tisztázta a döntéshozatalhoz szükséges tényállást.

A Ve. 223. § (3) bekezdés a) pontja szerint Fellebbezést jogszabálysértésre hivatkozással, illetve b) pontja szerint mérlegelési jogkörben hozott határozat ellen lehet benyújtani.

A Ve. 231. § (4) bekezdése szerint a fellebbezés, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelem alapján a fellebbezés elbírálására jogosult választási bizottság, illetve a bíróság a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja. Ugyanezen § (5) bekezdés szerint a választási bizottság, illetve a bíróság a megtámadott határozatot helybenhagyja vagy megváltoztatja.

A Fővárosi Választási Bizottság a fellebbezést a rendelkezésre álló dokumentumok alapján megvizsgálta.

A jogszabálysértésre vonatkozóan Fellebbező megjelölte a HVB döntésével összefüggésben a Ve. 43. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázásának kötelezettségének elmulasztását, a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c), e) pontjában foglalt alapelvek sérelmét, valamint a véleménynyilvánításhoz fűződő alapjogának sérelmét. Mérlegelési jogkörben pedig álláspontja szerint a HVB tévesen mérlegelte a bizonyítékokat. Fellebbező a HVB döntésének alapelvi sérelmére vonatkozóan csak általánosságban hivatkozott.

A Fővárosi Választási Bizottság vizsgálat alá vette a HVB határozatának rendelkezéseit és az alábbiakat rögzítette:

Az elsőfokú határozat a kifogásnak részben helyt adott, és megállapította, hogy a kifogásolt kampányeszközökön (plakátok, internetes felületeken) feltüntetett szlogen sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt alapelveket, alkalmas a választópolgárok megtévesztésére, tévedésbe ejtésére. A tényállás tisztázása érdekében a HVB a rendelkezésére álló bizonyítékokat áttekintette, és az abból levont következtetései, meggyőződése alapján döntött.

Az FVB elvégezte a HVB határozat megalapozottságának, és az általa alkalmazott szankciónak a vizsgálatát is.

A bizottság hivatkozik a Fővárosi Ítéltábla 1PK. 50.046/2014/2. számú végzésére, melyben a bíróság kimondta, hogy a választás tisztasága nem sérül akkor, ha a kampányeszközökön egyértelműen feltüntetésre kerül, hogy a jelölt mely jelölőszervezetnek a jelöltje, illetve, hogy milyen szervezetek támogatják. A támogató és jelölőszervezetek logójának feltüntetése egyértelműsíti azt az általános megfogalmazott feliratot, hogy a jelölt bizonyos pártoknak vagy civil szervezeteknek a polgármesterjelöltje.

Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert véleménynyilvánítási szabadság kiterjed a választási kampány során a jelöltek és a jelölő szervezetek által folytatott kampánytevékenységre, melynek egyik eszköze kétségtől a Ve. 144. §-ában szabályozott plakát. A szabad véleménynyilvánítás sérelmének megállapítása jelen jogorvoslati eljárás keretében nem volt indokolt.

Fentiekre tekintettel a bizottság megállapította, hogy a HVB döntéshozatala során hibásan mérlegelte a bizonyítékokat, a kifogásolt kampányeszköz nem sérti a Ve. 2. § a) és e) pontjaiban rögzített alapelveket, a választás tisztaságát, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét, mindezek alapján a Fővárosi Választási Bizottság az elsőfokú határozatot a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontjának megfelelően megváltoztatja, és a kifogást elutasítja.

A határozat a Ve. 43. § (1) bekezdésén, a 223. § és 224. §-án, a 231. §-án, 307/P. § (2) bekezdés c) pontján, a jogorvoslati lehetőségről szóló tájékoztatás a Ve. 222. §-án, a 223. §-án, a 224. §-án, 229. § (1) bekezdésén, az illetékekről szóló tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén és a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2019. szeptember 30.

Dr. Temesi István s.k.
Fővárosi Választási Bizottság
elnök